

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ความรู้เป็นทรัพย์สินขององค์กร ปัจจุบันการจัดการองค์ความรู้ (Knowledge Management) เข้ามามีบทบาทในการทำงานขององค์กรมากขึ้น หลายหน่วยงานพยายามนำการจัดการองค์ความรู้เข้ามามีส่วนในการบริหารทรัพยากรในหน่วยงาน และนำไปใช้เพื่อช่วยในการดำเนินงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น แต่หน่วยงานที่นำระบบจัดการองค์ความรู้ไปใช้มักประสบปัญหาการจัดการความรู้ซ้ำซ้อน ปัญหาการหาข้อมูลในคลังข้อมูลไม่พบ ไม่มีระบบคลังข้อมูลที่ดี ดังนั้นระบบจัดการองค์ความรู้สำหรับโครงการศูนย์พัฒนาเด็กคริสตจักรเวียงจิ่งได้นำความรู้เกี่ยวกับการควบคุมต้นฉบับ และระบบคลังข้อมูลเข้ามาแก้ไขปัญหาที่กล่าวข้างต้น เพื่อช่วยให้การทำงานของระบบจัดการความรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ศูนย์พัฒนาเด็กคริสตจักรเวียงทองเป็นหน่วยงานที่มุ่งพัฒนาเด็ก โดยมีเป้าหมายหลักคือปลดปล่อยเด็กจากความขัดสนด้านเศรษฐกิจ สังคม ร่างกาย และให้เขาเติบโตขึ้นเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จและมีความรับผิดชอบ โดยเป้าหมายหลักในการพัฒนาเด็กตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. ด้านสุขภาพ เป้าหมายคือให้เด็กที่ร่วมโครงการมีสุขภาพแข็งแรง โดยได้จัดกิจกรรมที่ให้ความรู้และการดูแลด้านอนามัยขั้นพื้นฐาน เช่น การตรวจสุขภาพทั่วไป การตรวจสุขภาพฟัน การรักษาพยาบาลและการอบรมด้านภาวะโภชนาการ เป็นต้น
2. ด้านการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กคริสตจักรเวียงทองปรารถนาให้เด็กที่ร่วมโครงการสามารถคิดเป็น ทำเป็น แก้ไขปัญหาเป็น และสามารถดำเนินชีวิตอย่างเป็นสุขในสังคม โดยการจัดกิจกรรมและให้ความช่วยเหลือความจำเป็นของเด็กด้านการศึกษา
3. ด้านสังคมคือการให้เด็กได้เรียนรู้สังคม และอยู่ร่วมกับสังคมอย่างสันติสุข เช่น วันวาเลนไทน์จะให้เด็กในโครงการมีโอกาสได้ไปเยี่ยมผู้ป่วยเอดส์ ทำให้เด็กได้มีโอกาสช่วยเหลือสังคม และให้เด็กๆ ได้รู้เกี่ยวกับภัยของเอดส์และวิธีป้องกัน
4. ด้านจริยธรรมเป้าหมายคือให้เด็กที่เข้าโครงการมีจริยธรรมและคุณธรรมที่ดี

เพื่อให้การจัดการองค์ความรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องใช้ซอฟต์แวร์เพื่อใช้ในการจัดการและจัดเก็บข้อมูลองค์ความรู้ เพื่อความสะดวก และง่ายต่อการค้นหา

ทั้งยังสามารถใช้แบ่งปันองค์ความรู้ร่วมกันภายในองค์กร ดังนั้นจึงมีความจำเป็นในการพัฒนาซอฟต์แวร์ระบบจัดการความรู้สำหรับโครงการศูนย์พัฒนาเด็กคริสตจักรเวียงทองขึ้น

ความรู้มีโอกาสเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา องค์กรจึงต้องการข้อมูลและความรู้ที่ทันสมัย แต่บางครั้งก็มีความจำเป็นที่จะต้องย้อนกลับไปใช้ความรู้เดิมที่เคยทำมาแล้ว ซึ่งถ้าหากไม่มีการบริหารจัดการกับความรู้เดิมจะทำให้องค์กรสูญเสียความรู้นั้น เพื่อแก้ไขปัญหาการสูญเสียความรู้เดิมจึงใช้วิธีการควบคุมต้นฉบับ (Version Control) เข้ามาประยุกต์ใช้กับระบบการบริหารความรู้ ซึ่งจะทำให้หน่วยงานสามารถจัดเก็บความรู้เดิมไม่ให้สูญหายไป หลักการของการควบคุมต้นฉบับคือการเก็บข้อมูลเป็นฉบับ (Version) ข้อมูลที่ผ่านการควบคุมต้นฉบับจะถูกระบุหมายเลขฉบับอัตโนมัติ ทำให้สามารถติดตามการเปลี่ยนแปลง หรือค้นหาโดยการอ้างอิงหมายเลขฉบับ (Version Number) ด้วยวิธีนี้จะทำให้องค์กรสามารถจัดเก็บความรู้เดิมไว้ได้ และสามารถนำความรู้เดิมที่มีอยู่ในระบบมาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้มากขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. พัฒนาระบบการจัดการความรู้สำหรับโครงการศูนย์พัฒนาเด็กคริสตจักรเวียงทอง
2. ศึกษาและนำความรู้เรื่องการควบคุมต้นฉบับมาประยุกต์ใช้กับการจัดการองค์ความรู้ในการควบคุมและจัดการเอกสารต่างๆในการสร้างระบบจัดการองค์ความรู้

1.3 ขอบเขตของการศึกษาวิจัย

เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการศึกษาจึงกำหนดขอบเขตของการค้นคว้าไว้ดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์และพัฒนาระบบจัดการความรู้สำหรับโครงการศูนย์พัฒนาเด็กคริสตจักรเวียงทองให้มีความสามารถดังต่อไปนี้
 - 1.1 ผู้ดูแลระบบ เป็นหน้าจอสําหรับจัดการและกำหนดสิทธิ์ ผู้ใช้ Web board, คลังข้อมูล, องค์ความรู้ และ Web blog
 - 1.2 คลังเอกสาร (File Repository) เป็นระบบบริหารแฟ้มข้อมูลให้กับ ระบบย่อย Knowledge Model , Web board , Web blog , Event เมื่อผู้ใช้ต้องการใช้แฟ้มข้อมูลในระบบคลังเอกสาร จะสามารถค้นหาแล้วนำออกมาใช้งาน หรือผู้ใช้สามารถนำแฟ้มเอกสารของตนเองเก็บไว้ที่คลังเอกสาร เพื่อใช้งานเอง หรือ ใช้ร่วมกับผู้อื่นได้
 - 1.3 แบบจำลองความรู้ (Knowledge Model) เป็นระบบที่ประกอบด้วยผังความรู้ (Knowledge Map) ซึ่งสร้างโดยวิศวกรรมความรู้และกล่องความรู้ภายในแผน

ความรู้จะสามารถเชื่อมโยงไปยังเอกสารที่ผู้สร้างได้ทำไว้ ทุกแผนความรู้ หรือ ก่อร่างความรู้จะเปิดให้ผู้ใช้สามารถแสดงความคิดเห็น หรือตั้งคำถามได้ และทุกแผนความรู้ และก่อกำหนดความรู้จะสามารถใช้ การควบคุมต้นฉบับในการบริหาร ข้อมูลต้นฉบับ

- 1.4 กระดานแสดงความคิดเห็น(Web board) เพื่อใช้สำหรับการแสดงความคิดเห็น ซึ่งภายใน จะอนุญาตให้ผู้ใช้แทรกเพิ่มเอกสารจากคลังข้อมูล หรือ เพิ่มรูปภาพ ต่างๆที่ต้องการจะนำเสนอได้
- 1.5 Web blog เป็นพื้นที่สำหรับเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานเพื่อใช้สำหรับแสดงความคิดเห็นแยกออกจากองค์ความรู้ โดยอนุญาตให้เจ้าหน้าที่แสดงความคิดเห็น ส่วนตัว ภายในสามารถแทรกเพิ่มเอกสารจากคลังข้อมูล และผู้สร้าง Blog ยัง สามารถใช้การควบคุมต้นฉบับในการควบคุมเพิ่มเติมต้นฉบับ ได้
- 1.6 Events เป็นหน้าจอสำหรับบันทึกตารางนัดหมายประจำวันได้ โดยระบบจะ สามารถแสดงข้อความนัดหมายของพนักงานแต่ละคน จำแนกตาม วัน, สัปดาห์, เดือน และปี
- 1.7 Version Control ใช้ควบคุมคลังข้อมูล, แบบจำลองความรู้, โดยเป็นตัวเลือก สำหรับบริหารเพิ่มเติมต้นฉบับ เมื่อผู้ใช้ระบบที่กล่าวข้างต้นสร้างข้อมูลใหม่หรือ แก้ไขข้อมูล จะมีตัวเลือกในการควบคุมต้นฉบับ และเมื่อข้อมูลที่บริหารโดยการ ควบคุมต้นฉบับจะแสดงหมายเลขฉบับในข้อมูลนั้นๆ ผู้มีสิทธิ์จะสามารถเข้าถึง ข้อมูล ฉบับเก่าได้
- 1.8 Backup and Restore Procedure จัดทำการสำรองข้อมูลและกู้คืนข้อมูลพร้อม ระบุขั้นตอนและวิธีการสำรองข้อมูลและการกู้คืนข้อมูล
- 1.9 ศึกษาซอฟต์แวร์เปิดเผยต้นฉบับระบบจัดการองค์ความรู้ (Open Source Knowledge Management System) และนำมาประยุกต์ใช้งานได้ตรงตาม ความต้องการขององค์กร

1.4 ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษาเชิงทฤษฎีและ / หรือเชิงประยุกต์

1. ระบบจัดการความรู้สำหรับ โครงการศูนย์พัฒนาเด็กคริสตจักรเวียงทอง
2. จัดทำเอกสารกิจกรรมทางวิศวกรรมซอฟต์แวร์ที่ต้องใช้ในการพัฒนา 15 กิจกรรม